

KUSTANTAMO
HELMIVYÖ

TÄHTIEN KIRJA

Facebook-arvosteluja
elokuvista 2009–2018

JURI NUMMELIN

Tähtien kirja

Juri Nummelin

Tähtien kirja

Facebook-arvosteluja elokuvista
2009–2018

Kustantamo Helmivyö
Turku 2019

Juri Nummelin: Tähtien kirja
ISBN 978-952-7211-36-6
Painopaikka: BoD, Norderstedt, Saksa

Lukijalle

Tähtien kirja on teos, jonka kokoamisesta olen ollut innoissani, mutta jonka julkaisemisesta olen ollut vähemmän varma kuin mistään muusta tekemästäni. Ketä oikeasti voivat kiinnostaa Facebookiin kirjoittamani lyhyet arvostelut näkemistäni elokuvista?

Samalla *Tähtien kirja* on kuitenkin julkinen ja henkilökohtainen päiväkirja, kertomus vuodenajoista (kesällä ei näköjään juuri tule katsottua elokuvia, ja Suomalaisen elokuvan festivaali on aina keväällä), kertomus katselutottumuksista, kertomus muuttuvista arvostuksista, kertomus sosiaalisesta mediasta ja siitä, mihin sitä voi käyttää. (*Tähtien kirja* onkin tavallaan jatkoa kymmenisen vuotta sitten tekemälleni omakustanteelle *Yksitoista kuukautta Facebookissa*. Uskon myös siihen, että nettiin kirjoitettuja viestejä on syytä säilyttää painetussakin muodossa.)

Käsillä on kymmenen vuoden arvostelut ja lyhyet heitot elokuvista. Ensimmäiset tekstit ovat vuodelta 2009 ja niistä huomaa, että Facebook oli lyhyen aikaa Suomessa-kin englanninkielinen. Lisäksi mitään järjestelmällisyyttä nähtyjen elokuvien arvioiden suhteen ei ollut, mutta jo muutaman vuoden kuluttua saatoin pisteyttää melkein kaikki näkemäni elokuvat. Eniten olen pisteyttänyt valkokankaalla näkemiäni elokuvia, mutta mukana on myös kotikatseluja niin television kuin läppärinkin (tai jopa kännykän) ruudulta. Eniten on Kansallisen audiovisuaalisen instituutin (KAVI eli entinen Suomen elokuva-ar-

kisto) Turun sarjan näytöksissä esitettyjä elokuvia (jotka olen sarjanhoitajan ominaisuudessa itse valinnut), toiseksi eniten todennäköisesti pressinäytöksissä esitettyjä uutuuksia. Myös kaveriporukan kanssa pidetyt leffaviikonloput korostuvat.

Olen hyvin vähän muuttanut Facebookiin kirjoittamiani sepustuksia, ja mukana ovat nolot kömmähdykset, joita olen saattanut saman tien kommentoida (ks. esim. Cuarónin *Roma* 15.12.2018). Joitain olen kommentoinut kirjaa varten tai korjannut jakamaani väärää tietoa (ks. esim. *Texas Chainsaw Massacren* uusintafilmaisointi 2.1.2013). Olen jättänyt näkyviin myös omat epäröintini elokuvien suhteen, mutta en ole muuttanut antamiani tähdityksiä (kuin ehkä parissa kohtaa, joita en lukijalle paljasta).

Joihinkin postauksiin, joissa on alun perin ollut vaikka dvd:n tai vhs:n kuva, olen lisännyt elokuvan tai ohjaajan nimen. Puheenomaisuutta tai sosiaalisen median välittömyyttä en ole pyrkinyt poistamaan. Facebookille tyypillinen sarkasmi ja ironia näkyvät joissain päivityksissä (joku voi esimerkiksi luulla, että uskon *Shamen* ja *12 Years a Slaven* ohjaajan Steve McQueenin todella olevan ”70-luvun actiontähti”, viittaus on jonkin nettilehden arvostelijan mokaan, jota tuskin enää moni muistaa). Sisäpiirin vitsejä ja perhejuttuja on joukossa useita.

Tähdityksistä: maksimimäärä on viisi, joskin olen poikennut siitä parissa kohtaa. Minimi on yksi. Puolikkaita olen antanut, vaikka ne voivatkin olla harhaanjohtavia. Onko merkitystä sillä, saako jokin elokuva kolme vai

kolme ja puoli tähteä? Tähditykset ovat ongelmallisia monessa mielessä: jos annan Leonen teknisesti ja kerroksellisesti upealle, mutta temaattisesti mielestäni ohuelle *Huuliharppukostajalle* kolme (tai kolme ja puoli!) tähteä, miten voin antaa saman Firstenbergin *Ninja III:lle* tai Bessonin *Mafiaperheelle*? Korostan kuitenkin, että jokin surkea elokuva saattaa sopivissa olosuhteissa muuttua hyvinkin nautittavaksi (ks. esim. *Leonard osa 6* 29.11.2014).

Kirjallani on sama nimi kuin Peter von Baghin elokuvatahtiä esittelevällä mammuttiteoksella, ja alun perin ajattelin, että oma opukseni voisi olla *Tähtien kirja 2*, mutta sitten ajattelin, että se olisi harhaanjohtavaa.

Tähtien kirja on tarkoitettu satunnaiseen selailuun ja hyppelyänsä lehteilyyn. Sen voi ottaa vakavasti, mutta se ei ole tarkoitus. Elokuva on vakava asia, mutta siitä kirjoitetut kirjat eivät – tai sitten toisinpäin.

Turussa maaliskuussa 2019

Juri Nummelin

PS. Vuonna 2019 olen vähentänyt Facebookin käyttöäni, ja olen tehnyt *Tähtien kirjan* esittelemiä arvioita pisteytyksineen paljon vähemmän ja harvemmin, joten en tiedä, ilmestyykö tälle jatko-osaa kymmenen vuoden kuluttua. Mahdollisesti – älä koskaan sano ei koskaan!

1.1.2018

Ildiko Enyedi: *Kosketuksissa*: mietтелиäs ja vangitseva kuvaus ihmisen ja eläimen samankaltaisuudesta ja rakastamisen vaikeudesta. ****

2.1.2014

Martin Scorsese: *The Wolf of Wall Street*: vahva kertomus joukkohysterian luomisesta ja huippumeklarin alamäestä. Ei ihan niin raadollinen kuin voisi olla – katsoja saat-
taa tuntea tulleen huiputetuksi. *** tai ****, en ole vielä päättänyt.

2.1.2013

John Luessenhop: *Texas Chainsaw Massacre 3D*: olen melko vapaamielinen sen suhteen, mitä vanhoille klassikoille tehdään uusintaversioissa, mutta tästä olin todella järkyttynyt. Mälsäksi ja muoviseksi teinijännäriksi muutettu elokuva tuhosi kaikki alkuperäiselokuvansa arvot ja onnistuu lähinnä ällistyttämään käsittämättömän typerällä käsikirjoituksella. Kiinnostavinta elokuvassa on ehkä se,

että siinä on typerintä ja avuttominta poliisitoimintaa koskaan. Elokuvan alkutekstien alla pyörii lyhyitä pätkiä Tobe Hooperin alkuperäisestä ohjauksesta – Luessenhopin kädetön (sic) tekele pysyttelee hyvin, hyvin kaukana sen arvaamattomasta, hysteerisestä voimasta. *

[Huom! Elokuvan alussahan nähdään tietenkin pätkiä Marcus Nispelin ohjaamasta uusintaversiosta eikä Hooperin alkuperäisestä elokuvasta.]

3.1.2018

S. Craig Zahler: *Bone Tomahawk*: elokuva kannibalistisista hirviöintiaaneista muistuttaa viktoriaanisen kauden kolonialistisia tarinoita Kaukoidästä herrasmiemäisine valloittajineen ja olisi hyötynyt lyhentämisestä puolella tunnilla. **

6.1.2015

Neil Marshall: *Centurion*. Brutaali ja nopeatempoinen pikku elokuva, temaattisesti aika ohut. ***

6.1.2013

Oli varmaan 25 vuotta siitä kun viimeksi näin Malickin *Julman maan*. Olipa hieno! Omaperäinen ja vaikutusvaltainen tavalla joka edelleen tuntuu yllättävältä, vähän niin kuin Thoreau ja Whitman meets Raoul Walsh. *****

9.1.2013

Menin katsomaan Joe Wrightin *Anna Kareninaa* käytännössä tietämättä, mitä odottaa. Yhden trailerin perusteella

olin sentään älynnyt, että elokuva on näyttävä. Mutta enpä osannut näin odottaa taitavasti ja haastavasti toteutettua älykästä elokuvaa. Harmi vain, että asenne ei ihan johdonmukaisesti pitänyt, joissain kohdissa mentiin kuitenkin tavanomaisemman melodraaman puolelle. Suositteleen silti. Menee samaan sarjaan kuin Peter Webberin *Tyttö ja helmikorvakoru* sekä Terence Daviesin *Sydän vieraassa talossa* hienoina miehen tekeminä kuvauksina naisen rakkauden mahdottomuudesta.

11.1.2016

Quentin Tarantino: *The Hateful Eight*: mainio ja suurimaksi osaksi otteessaan pitävä väkivaltainen kamaridraama, jossa on riittämiin kuvakokonsa vaatimaa visuaalisuutta. ****

16.1.2014

Denis Villeneuve: *Prisoners*: mielettömällä emotionaalisella intensiteetillä ladattu tarina, joka todistaa, että Hollywoodissa edelleen tehdään maailman parhaat rikoselokuvat. *****

16.1.2013

Lee Daniels: *The Paperboy*: Pete Dexterin romaaniin perustuva raju seksuaali- ja roturistiriitakuvaus, jossa jotkut motiivit jäävät hiukan epäselviksi. Äkinäisesti arvioiden ***½, mutta mietintään vielä.

6.2.2017

Luis Buñuel: Linnunrata: katolilaista Monty Pythonia. ****

6.2.2014

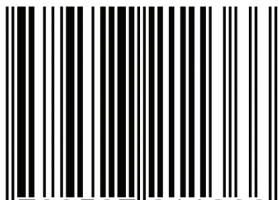
Spike Jonze: Her: miten voi olla näin kaunis, hauska ja surullinen elokuva keinoälystä? *****

Tähtien kirja on julkinen ja yksityinen päiväkirja, teos kymmenen vuoden aikana katsotuista elokuvista ja niiden kirvoittamista Facebook-arvosteluista sekä tähdityksistä asteikolla yhdestä viiteen. Arvosteltujen elokuvien skaala liikkuu alimmasta roskasta taiteenlajin huippuihin, ja mukana on niin ensi-iltoja kuin unohdettuja kuriositeettejakin.

Juri Nummelin (s. 1972) on turkulainen kirjallinen moniottelija, joka on teini-iästä asti kirjoittanut elokuvasta eri julkaisuihin ja julkaissut useita elokuva-aiheisia kirjoja.

ISBN 978-952-7211-36-6

**KUSTANTAMO
HELMIVYÖ**

9 789527 211366